dziński w „Rolniku" jak i w powiecie.

Wreszcie przystąpiono do wyboru kandydatów na posłów i tutaj okazało się, iż mimo tego że trzy czwarte delegatów było za bezwzględnem wyrzuceniem p. Rudzińskiego z sali, jakimś sposobem tenże otrzymał o 3 głosy więcej niż inni kandydaci. Po ogłoszeniu wyniku głosowania powstał na sali hałas, rozwścieczeni zaś chłopi opuścili salę z okrzykiem: niech żyje Stronnictwo Chłopskie.

Dowiadujemy się, że reszta członków „Wyzwolenia" zwróciła się do Zarządu Głównego z prośbą o unieważnienie powyższych wyborów, grożąc w przeciwnym razie gremjalnem przyłączeniem się do Stronnictwa Chłopskiego.

Nadmienić należy że okręg Radomskowski był dotychczas twierdzą „Wyzwolenia", a jak widać z powyższego i tam już się przeżył, chłop zaś coraz bardziej zdaje sobie sprawę iż tylko chłopska Polska klasowa dać mu może realne korzyści.

Teatr „NOWOŚCI"
Początek w dni powszedn. o 5, w soboty o 4 w niedz. i święta o 3 p.p. Ost. seans o 9.30.
Ceny miejsc zwykłe.
Dziś, PO RAZ OSTATNI **Mogiła nieznanego żołnierza**
DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

KONFISKATA ULOTEK WYBORCZYCH.

Sosnowiec. — Wczoraj policja polityczna uwiadomiona o tłoczeniu w drukarni udziałowej w Sosnowcu większej ilości ulotek Z. L. N. i Katolicko-Narodowego Komitetu Wyborczego, przeprowadziła kontrolę treści tych ulotek i obłożyła konfiskatą 5 odezw o treści kolidującej z dekretem prasowym. Ogółem skonfiskowano 20,000 egzemplarzy odezw.

KRONIKA

Środa 25 STYCZNIA

Dziś — Begtryca.
Jutro — Polikarpa b. m.
Wschód słońca — o g. 7.56
Zachód — o godz. 16.26.

Kalendarzyk historyczny:
25-go stycznia 1588 roku zwycięstwo Jana Zamoyskiego nad Maksymiljanem pod Byczyną.

— **„Wilno i jego kultura".**

Dziś, w środę, o godz. 11-ej rano w łaskawie użyczonej sali teatru „Odeon" wygłosi student Uniwersytetu wileńskiego p. Stanisław Poraniuk nader zajmujący odczyt p. t. „Wilno i jego kultura". Odczyt ten przeznaczony dla młodzieży szkół powszechnych, ilustrowany będzie licznemi przezroczami p. J. Bułhaka, wybitnego artysty - fotografa.

Ten sam odczyt dziś, w środę o godz. 1-ej po poł. wygłosi p. St. Poraniuk w sali I Gimnazjum dla młodzieży szkół średnich, a w nadchodzącą niedzielę w sali teatru „Odeon" w godzinach południowych ciekawa prelekcja, uwzględniająca historję Wilna i piękne legendy o jego zabytkach, będzie powtórzona dla szerszych sfer społeczeństwa.

Z wieczoru ku czci Zygm. Krasińskiego.

W dniu 22 b. m. odbył się w sali „Lutni" bogaty treścią i urozmaicony formą wieczór literacko - koncertowy, urządzony staraniem i nakładem Zarządu Narodowej Organizacji Kobiet. Przedewszystkiem prof. p. Navarra-Dembski wygłosił nadzwyczaj zajmujący i obszerny odczyt o twórczości Zygmunta Krasińskiego, którego główne dane streścimy w osobnym artykule.

Wymieniony referat podzielony na dwie części, przeplatany był śpiewem, deklamacją i muzyką. Śpiew wykonała amatorka p. J. Dąbrowianka, posiadająca b. miły i artystycznie ustawiony głos. Dalej p. Irena Egerówna zadeklamowała z wielką swadą i swobodą wspaniały utwór wieszcza Zygmunta, a mianowicie wyjątek z „Przedświtu", zaczynający się od słów: „Coraz smutniej jest w przestworzu..." Należy podziwiać pamięć i pracę amatorki, która bez postronnej pomocy opanowała tak wielki fragment, zawierający około dwustu wierszy poezji.

Muzykę reprezentowało dwóch artystów: p. Mąkosza, akompaniując, jak zazwyczaj, nader umiejętnie — do śpiewu, deklamacji i gry skrzypcowej. Ostatnią wykonał amator p. inż. Siennicki, wprawiając w podziw swą iście mistrzowską techniką obecnych na sali gości. To też zniewolony frenetycznemi oklaskami słuchaczy odegrał p. Siennicki jeszcze nad program dwa piękne utwory.

Całość wieczoru wypadła nader sympatycznie, podniośle i pouczająco. *L. S.*

— **Stronnictwo Chłopskie w okręgu Częstochowa — Radomsko.**

Na terenie powiatu częstochowskiego i na niektórych odcinkach okręgu radomskowskiego rozwija swą działalność Stronnictwo Chłopskie. Agitację prowadzą: b. poseł Jemielewski i p. Habiniak, b. oficer Przysp. Wojsk. w Radomsku. Na czele listy państwowej tegoż stronnictwa stoją: Dąbski, Waleron, Wrona i t. d.

— **Z poczty.**

Z dniem 10 lutego 1928 r. uruchomia się urząd VI klasy w Daleszycach powiat Kielce Województwo Kielce. Urząd ten połączony będzie za pośrednictwem jazdy posłańcowej w dnie powszednie z urzędem poczt. Kielce.

— **Nowy Zarząd Stow. Kupców Polskich.**

Na odbytem pierwszem posiedzeniu nowowybranego Zarządu Stow. Kupców Polskich dokonano podziału mandatów, jak następuje: pp. Jerzy Cholewicki — prezes, Zygmunt Orłowski — wice-prezes, Leon Piotrowski — wice-prezes i gospodarz, Antoni Gmachowski — sekretarz, Jan Płomiński — skarbnik oraz Czesław Nowicki — zastępca gospodarza.

— **Z teatru „Rozmaitości".**

Dziś, w środę, o godz. 8-ej i pół wiecz. po raz czwarty znakomita i wzruszająca sztuka w 4-ch aktach A. Bissona: „Pani X".

— **P. K. O. podejmie działalność ubezpieczeniową.**

P. K. O. ma wkrótce zamiar podjąć działalność ubezpieczeniową w zakresie ludowych ubezpieczeń na życie, t. j. ubezpieczeń bez badania lekarskiego na sumy niższe do kilku tysięcy złotych. Możliwość posługiwania się aparatem pocztowym rokuje dla P. K. O. duże nadzieje w dziedzinie ubezpieczeniowej. Sprawa ta będzie przedmiotem obrad państwowego urzędu kontroli ubezpieczeń.

Miarodajne oświadczenie
w sprawie monarchistycznych „humbugów" przedwyborczych.

W związku z naszą notatką o kandydatach monarchistów i rewelacjach „I. Kurjera Codziennego" co do których wyraziliśmy wątpliwość już we wczorajszej notatce, jako potwierdzenie naszych przypuszczeń, otrzymaliśmy od prezesa Zw. Ziemian i Stow. właścicieli nieruchomości oświadczenie treści następującej:

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w najbliższym numerze „Gońca" załączonego sprostowania.

Z powodu wzmianki „Kurjera" krakowskiego, że za monarchistami i ustalonymi w ubiegłym tygodniu ich kandydatami opowiedziały się: Związek Ziemian i Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Częstochowie, komunikuję, że między wzmiankowanemi organizacjami i Stronnictwem monarchistów żadne rozmowy przeprowadzane nie były, doniesienie więc „Kurjera" jest zwykłą plotką, jakich w okresie wyborczym jest wiele.

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania.

Prezes Związku Ziemian i Stowarzyszenia Wł. Nier.

B. Dzierzbicki.

— **Pomoc dla pracowników umysłowych.**

Na państwową akcję pomocy doraźnej dla bezrobotnych pracowników umysłowych przyznał rząd na styczeń b. r. do wypłaty za pośrednictwem Funduszu Bezrobocia, tak jak i w miesiącu ubiegłym, 421,000 zł. Suma ta została podzielona przez ministerstwo pracy i opieki społecznej w zależności od potrzeb poszczególnych urzędów obwodowych Funduszu Bezrobocia, które będą dokonywały wypłat zapomóg bezrobotnym pracownikom umysłowym. Między innemi dla Warszawy przyznano 50 tysięcy zł. i dla Łodzi 60 tys. zł.

— **„Ziemia obiecana" na ekranie.**

Od poniedziałku na ekranie teatru „Odeon" wyświetlany jest nowy film polski p. t. „Ziemia obiecana", wg. znanej powieści W. Reymonta. Sfilmowanie tak trudnego do zrealizowania na filmie dzieła jest zasługą warszawskiej wytwórni „Sfinks", obraz bowiem jest wykonany z całą starannością, technika zdjęć świetna a gra artystów znakomita. Akcja jest może nazbyt epizodyczna. Z artystów wymienić należy: Smosarską, która grała pięknie i z umiarem artystycznym, Stępowskiego, Grabowskiego, Gruszczyńskiego, i in. Debiut filmowy Solskiego zaś jest nowym tryumfem genjalnego artysty. Widoki Łodzi i wsi polskiej piękne.

— **Zniżka ceny elektryczności... ale w Łodzi.**

Łódzkie Tow. Elektryczne obniżyło taryfę na światło. Od 16 stycznia r. b. maksymalne taryfy wynoszą groszy 80 za kilowat zamiast groszy 85 przy normalnych warunkach zapłaty, a przy gotówkowej zapłacie inkasentowi gr. 74 zamiast 76 groszy.

Jak wiadomo, w Częstochowie cena prądu elektrycznego do oświetlenia wynosi aż 96 gr.

Egipskie ciemności
Przerwa w oświetleniu miasta, spowodowana defektem w elektrowni.

W ub. poniedziałek przed godz. 7-mą wiecz. w całem mieście zgasło nagle światło elektryczne. Ulice, lokale użyteczności publicznej i prywatne mieszkania pogrążyły się w ciemnościach. Przerwa ta w śródmieściu trwała blisko godzinę, na bocznych zaś ulicach prawie trzy godziny, poczem światło znów rozbłysnęło ku zadowoleniu mieszkańców.

Jak się dowiadujemy, przyczyną przerwy w dostawie prądu był nagły defekt w Elektrowni, jaki zaszedł w kotłowni w t. zw. przegrzewaczu. Defektu tego nie można było usunąć w ciągu kilku minut, ale stopniowo oświetlane były szpitale, kolej i t. d., po całonocnej pracy zaś defekt ów został całkowicie usunięty i Elektrownia fszkcjonuje już normalnie.

— **Statystyka chorób zakaźnych i zgonów w Częstochowie.**

W tygodniu od 15 do 21-go b. m., miejski Urząd zdrowia skonstatował 44 wypadków zasłabnięć na choroby zakaźne, w czem: 5 na dur brzuszny, 4 — płonicę, 3 — błonicę, 1 — różę, 20 — odrę, 3 — ospę wietrzną, 7 — krztusiec i 1 na gruźlicę.

W tygodniu ubiegłym zmarło w naszem mieście 23 chrześcjan, 4 żydów, łącznie 27 osób.

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 24 na 25 bież mies. dyżurują następujące apteki. p. Szostakiewicza—Nowy Rynek 6 oraz p. Włosińskiego — ulica Kordeckiego 27.

Wypadek samochodowy pod Częstochową.
Autobus z 20 pasażerami wywrócił się do rowu. I pasażer ciężko ranny, a kilka osób potłuczonych.

W ub. poniedziałek o godz. 3-ej po południu autobus, kursujący stale między Częstochową a Konopiskami uległ wypadkowi, który pociągnął za sobą ciężkie poranienie jednego z pasażerów i bolesne potłuczenie kilku osób. Wypadek ten zaszedł w następujących okolicznościach.

Olbrzymich rozmiarów osobowy autobus w drodze powrotnej z Konopisk do Częstochowy tuż pod wsią Dębowem chcąc wymienić spłoszonego konia, który stanął wpoprzek drogi, skręcił tak niefortunnie, że przednie koło osunęło się z szosy, powodując wywrócenie się autobusu do rowu.

Wśród 20-tu pasażerów autobusu powstała nieopisana panika, wskutek silnego wstrząsu i ciężkiego potłuczenia kilku osób. Rozległy się krzyki i jęki potłuczonych. Autobus z trudem zdołano wydostać z rowu, a potłuczonych pasażerów przewieziono następnie do Częstochowy.

— **Kradzież 15 butelek piwa.**

Stanisław Pawlik (Teofila 4) zameldował policji, że gdy w ub. piątek przywiózł piwo z browaru Szwedego do jadłodajni fabryki „Częstochowianka" i na chwilę oddalił się od wozu, nieznany sprawca skradł mu 15 butelek piwa, war tości 12 zł. Pawlik został poinformowany, że piwo zrabował mu z wozu niejaki Eugenjusz Bajkowski wraz z kamratami. Policja wszczęła dochodzenie.

Krwawa bójka.
Synowie się tłukli żelazem po głowach, a ojcowie im pomagali.

W ub. poniedziałek o godz. 3-ej i pół po poł. w domu przy ul. Bór 17 na tle porachunków osobistych między mieszkańcami tegoż domu, 20-letnim Henrykiem Drożdżowskim i 20-letnim Janem Kuśmierskim wynikła zacięta bójka, w której udział wzięli i obydwaj ojcowie walczących synów. Bójka rozpoczęła się od rękoczynów, ale w pewnym momencie ojciec Drożdżyńskiego podał swojemu synowi szewcką raszplę żelazną, a wkrótce obydwaj już tłukli się po głowach różnemi narzędziami szewckimi. Wreszcie Kuśmierski wydarł Drożdżyńskiemu raszplę z rąk i zadał mu straszny cios w głowę, tak, iż ten runął nieprzytomny, zalewając się krwią.

Po udzieleniu pierwszej pomocy Drożdżyńskiego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Panny Marji na kurację, Kuśmierski zaś, który również odniósł kilka lżejszych ran, został aresztowany. Dalsze śledztwo w toku.

— **Pożar na ul. Koszarowej.**

W ub. poniedziałek o godz. 8-ej m. 45 wiecz. w domu przy ul. Koszarowej Nr. 3, należącym do Jana Szekla, z nieustalonej przyczyny powstał pożar na strychu nad znajdującą się tam wędzarnią. Pożar przed przybyciem Straży Ogniowej został ugaszony przez domowników. Straty nieznaczne.

Samobójstwo studentki
20-letnia Gliksmanówna rzuciła się pod pociąg.

W ub. poniedziałek o godz. 6-ej wiecz. straszliwe samobójstwo popełniła młoda studentka, 20-letnia Frania Gliksman, zam. przy ul. Fabrycznej 7. — W zamiarze samobójczym Gliksmanówna pieszo zawędrowała aż na przejazd pod wsią Kamień, t. j. z górą 3 klm. od miasta i na uśnieżonym torze z tragicznym fatalizmem oczekiwała na pociąg, którego koła miały położyć kres jej życiu. Wreszcie nadbiegł pociąg osobowy Nr. 20, zdążający w kierunku Warszawy. Z okrzykiem grozy rzuciła się nieszczęsna pod koła i za chwilę pozostały na torze już tylko zmasakrowane okropnie i poszarpane, krwawe zwłoki młodej studentki. — Trupa zabezpieczono na miejscu do przybycia władz sądowo-lekarskich.

Samobójstwo miało podobno podkład erotyczny. Ustali to przeprowadzane obecnie dochodzenie policyjne.

— **Rabunek po pijanemu.**

Konstanty Piątek (Mała 7), idąc wczoraj ulicą Małą obok domu nr. 24, został zatrzymany przez Józefa Miniszewskiego (Mokra 22), który, zaczepiając się zlekka na nogach, grzecznie jednak zapytał, która godzina. Gdy Piątek wydobył zegarek Miniszewski szybkim ruchem pochwycił za dewizkę i urwał ją, poczem z zegarkiem w ręku ruszył przed siebie. — W badaniu policyjnem Miniszewski przyznał się do kradzieży zegarka po pijanemu. Zegarek zwrócono właścicielowi.

— **Ściągnął 3 serki.**

Roman Krok z Poczesny zameldował policji, że gdy w ub. sobotę przejeżdżał ulicą Narutowicza pod Błesznem, jakiś chłopiec podbiegł do wozu i skradł mu 3 sery. — Policja ustaliła, że kradzieży dokonał Marjan Tomczyk (Raków, Tyaktowa 2), od którego sery odebrano, poczem sprawa skierowana została do sądu.

— **Kradzież psa.**

Alojzy Małek (Górki 38) zameldował policji, że z podwórza skradziono mu psa rasy wilczej, wartości 60 zł., a pies ten podobno ma się znajdować u Grabary przy ul. Złotej. — Policja wszczęła dochodzenie.

— **Policja pisze...**

W ub. poniedziałek policja spisała 15 protokułów za przekroczenie przepisów sanitarnych, 3 za opilstwo i 2 za zakłócenie spokoju publicznego.

OFIARY

Na kościół św. Rodziny:

Sąd pokoju 2 okr. przesyła 10 zł. złożone przez Eugenjusza Góreckiego i Stanisława Męcika w spr. K. Nr. 3996/27.

Lubczyk Franciszek tytułem kary 5 zł.

Na sekcję Wychowawczą przy Chrześc. Towarzystwie Ochrony Kobiet

Józef Nowiński 15 zł. zamiast kwiatów na grób ś. p. Natalji Hillerowej.

Na Bezdomne dzieci.

Śliwczyński Franciszek tytułem kary 5 zł.

Na L. O. P. P.

W. K. tytułem kary 5 zł.

Plac w Pankach
z bocznicą normalno torową i budynkami zaraz do sprzedania. Informacje:
PAWEŁ MICHALIK
Panki p. Krzepice.
260

„AKUMULATOR"
Przyjmuje ładowanie akumulatorów po cenach konkurencyjnych
Ciurzyński Ogrodowa 7.

Lekarz dentysta
ARTUR BRONIATOWSKI
I-sza Aleja Nr. 8.
Przyjmuje codz. od 9—1 i od 3—7 w.

WALIZKI FIBROWE
POLECA WYTWÓRNIA: Ogrodowa 2 róg Spadkowej.

CHCESZ TANIO ubrać swe dzieci czyń zakupy w sklepie p. f. „Halina". Kościuszki 18 vis-vis Banku Ludowego. Własna wytwórnia.

SPRZEDAŻ KAFLI mstowskich D. Szmaragd. I Aleja 10 — Tel. 620.

EGZAMINY wstępne do klas 1—6 włącznie rozpoczyna Gimnazjum Związkowe (Miedziana 27) dnia 3 lutego r. b. o godz. 9 rano. Podania przyjmuje kancelarja codziennie od 12 do 1 po poł.

ZGUBIONO kwity lombardu Nr. 5810 i Nr. 5808. 261-3

POSZUKUJE się ogrodnika kawalera z praktyką i świadectwami do Dom. Wancerzów (p. Mstów) zgłoszenia od zaraz. 239-3

ZGUBIONO książkę wojskową wyd. przez P. K. U. Częstochowa na imię Pawła Potockiego. 230-3

ZGUBIONO 1 weksel wystawiony przez Jakóba Zygielman, Zawiercie, Ciemna Nr. 1 na zł. 500 płatny 16/III 1928 r. na zlecenie ini. F. Dawidowicza niezyrowany, który proszę nie nabywać, jako zagubiony. 157-3

POSZUKUJĘ 2-ch prasowaczek na nową robotę. Kościuszki 27 — pralnia. 274-2

SKLEP z mieszkaniem sprzedam. Wiad. Kościuszki 39 — Józefa Świtalska. 247-1

PRZYBŁĄKAŁ się pies brązowy, odebrać można za zwrotem kosztów ul. Warszawska Nr. 143-b — A. Krętuś. 271-1

PRZYBŁĄKANEGO psa odebrać można za zwrotem kosztów. Stradomska Nr. 1 m. 5 — Baraki. 269-1

PIEKARNIA w Konopiskach do wydzierżawienia na 2 lata — Jan Kita. 272-1

MIÓD! leczniczy czysto pszczelny pod gwarancją 3 kg. zł. 11, 5 kg. zł. 15,50, 10 kg. zł. 28,50, 20 kg. zł. 53 wraz z blaszanką i opłatą pocztową. Wysyła za zaliczką S. Ellenberg, Tarnopol VII — skrytka pocztowa 94. 149-1

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Jana Pankowskiego. 270-1

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Zofji Adamus serja M. Nr. 32238. 277-1

ZGUBIONO książkę Kasy Chorych wyd. na imię Zofji Kozioł. 279-1

Zapisujcie się na członków Tow. Przeciwgruźliczego i składajcie ofiary!
Zapisy i ofiary przyjmuje Administracja „Gońca Częstochowskiego".

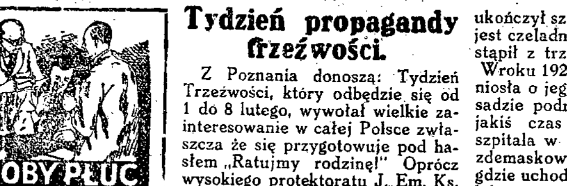

GRUŹLICA PŁUC jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy na wieku, płci stanu, kosi miljony ludzi. Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitu i kaszlu p.p. Lekarze stosują „Balsam Tiocolan-Age", który ułatwia wydzielanie się plwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne.

Co usłyszymy dziś przez radio?

ŚRODA, 25 STYCZNIA.

Warszawa — fala 1111 m. moc 10 kw.

11,40—12,00 Kom. PAT. 12,00 Sygnał czasu, kom. oraz nadpr. 14,40—15,00. Kom. PAT. 15,00—15,20. Kom. i nadpr. 15,20—16,00 Prezrwa. 16,00—16,25 Kursy dla dorosłych — wygł. p. M. Godecki. 16,25—16,40 Nadpr. i kom. 16,40—17,05 Skrzynka pocztowa — omówi dr. M. Słępowski. 17,05—17,20 Kom. PAT. 17,20—17,45 Zagadnienie starości i sztucznego odmłodzenia — wygł. dr. W. Sterling. 17,45—18,15 Program dla dzieci. 18,15 Trans. z Krakowa.18,55—19,05 Kom. PAT. 19,05—19,15 Kom. roln. 19,15—19,35 Rozm. 19,35—20,00 Dorobek roku 1927 w dziedzinie hodowli koni — wygł. p. J. Grabowski. 20,00—20,30 Przerwa. 20,30 Trans. z Wilna „Widma" St, Moniuszki. 22,00—22,05 Sygnał czasu i kom. 22,05—22,20 Kom. PAT. — 22,20—22,30 Kom. oraz nadpr. 22,30—22,45 Kom. PAT.

ŚRODA, 25 STYCZNIA.

Katowice — fala 422 m. moc 12 kw.

16,20—16,40. Kom. Polsk. Zw. Zrzesz. Gospod. Woj. Śl. 16,40—17,05. Wykład Jęz. Polskiego. 17,05—17,20. Kom. 17.20—17,45 Wykład historji polskiej. 17,45—18,55 Trans. z Krakowa. 18,55—19,15 Komunikaty. 19,15—19,35 Rozm. 19,35—20,00 Organizacja Pracy. Kontrola — wygł. inż. R. Rieger. 20,00—20,30 Przerwa. 20,30—22,00 Trans. z Warszawy. 22,00—22,30 Sygnał czasu i kom.

W najlepszy sprzęt **Radjowy** wyposażyć się można w firmie **F. Błachowicz i Syn** w Częstochowie, ul. Kościuszki Nr. 8, tel. 268. Tamże informacje i ładowanie akumulatorów.

Z KRAJU.

(—) Komunikacja lotnicza Berlin—Warszawa przez Katowice.

Od 1 maja b. r. będzie uruchomiona próbna komunikacja lotnicza pomiędzy Berlinem i Warszawą przez Katowice. Donosi o tem prasa niemiecka.

(—) Amerykański rozwój Gdyni.

Wzrost m. Gdyni, budowa portu, basenów i wszelkich urządzeń portowych dały nadspodziewane wyniki. Ruch w porcie gdyńskiem w roku 1927 rozwinął się nadzwyczaj pomyślnie i przeszedł wszelkie oczekiwania.

W ciągu 1927 r. przewinęło się przez port w Gdyni 1,068 statków, przyjechało i wyjechało 9,440 pasażerów, wywieziono i przywieziono wszystkich ładunków razem 895,782 tonny, w tem wywieziono 880,241 tonn węgla.

Dla uwydatnienia rozwoju ruchu morskiego w Gdyni niech posłuży porównanie z ruchem za rok 1926, w którym to czasie wpłynęło do Gdyni 299 statków, wyszło 306, pasażerów przybyło 1,464, wyjechało 6,388, wywieziono 404,442 tonny różnych ładunków, w tem 395,761 tonn węgla. Nadmienić należy, że jeszcze w 1926 r. i w początku 1927 roku zawijały do Gdyni tylko mniejsze statki, obecnie zaś dzięki pogłębieniu wejścia do portu i basenów wewnętrznych, oraz dzięki urządzeniu odpowiednich dźwigów, wpływać mogą i przyjmować ładunek wielkie kolosy morskie.

Dzięki dalszym, zakreślonym i prowadzonym na bardzo szeroką skalę pracom w porcie, spodziewany jest dalszy wzrost ruchu w Gdyni.

Tydzień propagandy trzeźwości.

Z Poznania donoszą: Tydzień Trzeźwości, który odbędzie się od 1 do 8 lutego, wywołał wielkie zainteresowanie w całej Polsce zwłaszcza że się przygotowuje pod hasłem „Ratujmy rodzinę!" Oprócz wysokiego protektoratu J. Em. Ks. Kardynała Prymasa możemy już dziś donieść, że do komitetu honorowego przystąpili wszyscy rektorowie uniwersytetów oraz Najprzewielebniejsi Księża Metropolici Jałbrzykowski, Sapieha, Twardowski i J. E. Ks. Arcybiskup Teodorowicz. Komitety djecezjalne powstały już dla archidjecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej, tarnowskiej i śląskiej. O innych djecezjach brak narazie wiadomości. Składnica Abstynencka przygotowuje oprócz afiszów 10 kolorowych ulotek z treścią krótką a przystępną dla matek, ojców i młodzieży. — Wobec coraz bliższego już terminu praca w centrali wzrasta; stąd poleca się komitetom parafjalnym, aby rychło uwiadomiły o składzie wydziału wykonawczego, który potrzebuje koniecznie zatwierdzenia centralnego wydziału wykonawczego w Poznaniu. Także zamówienia druków należy nadsyłać jak najwcześniej. Nowością Tygodnia tegorocznego będzie bowiem wystawa literatury przeciwalkoholowej w każdej miejscowości która się zdobędzie na utworzenie komitetu parafjalnego. Czas nagli. Regulaminem Tygodnia i drukami służy Składnica Abstynencka, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 26.

(—) Krwawa awantura w lokalu P. P. S.

Z Warszawy donoszą: W lokalu dzielnicy „Powiśle" P. P. S. doszło wczoraj około godz. 9 wiecz. do zajścia między pracownikiem zakładów gazowych 28-letnim Teodorem Wawrzyniakiem a prezesem dzielnicy, Konstantym Turkiem.

W czasie sprzeczki Wawrzyniak rzucił się z pięściami na Turka, usiłując go pobić. Wówczas Turek dobył rewolweru i dał do przeciwnika kilka strzałów. Jedna z kul trafiła Wawrzyniaka w brzuch.

Pogotowie przewiozło rannego do szpitala Dz. Jezus, a Turka aresztowano.

(—) Aresztowanie niezwykłego awanturnika w Gdańsku.

Wiadomość o aresztowaniu w Gdańsku handlarza żywym towarem Mrozowskiego wywołała w Wilnie żywy oddźwięk. Jak się okazuje Mrozowski ma bogatą przeszłość, rozpoczął on swą działalność w Wilnie w roku 1923, kiedy to wstąpił na wydział lekarski uniwersytetu wileńskiego na zasadzie podrobionych dokumentów. Jak się okazało, Mrozowski nigdy nie ukończył szkoły średniej, z zawodu jest czeladnikiem rzeźnickim i wystąpił z trzeciej klasy gimnazjum. Wroku 1925 prasa warszawska doniosła o jego aresztowaniu. Na zasadzie podrobionego dyplomu był jakiś czas naczelnym lekarzem szpitala w Białymstoku. Kiedy go zdemaskowano uciekł na Łotwę, gdzie uchodząc w dalszym ciągu za lekarza, pozyskał zaufanie jednego z ministrów, który oddał mu swą córkę za żonę. Mrozowski w czasie nocy poślubnej zbiegł, zabierając biżuterję swej żony, następnie uciekł do Polski, gdzie po przebyciu granicy został aresztowany i osadzony w więzieniu. Jak się wydostał z więzienia bez sądu i kary nie wiadomo. Faktem jest, że Mrozowski był widziany w Wilnie stosunkowo niedawno w teatrze, gdzie występował w charakterze statysty.

(—) Będzie kareta za 2,000 mk.

Niedawno jedno z pism doniosło, iż szef protokułu dyplomatycznego hr. Przeździecki zwrócił się na życzenie rządu do posła polskiego w Berlinie p. Olszowskiego, by ten zakupił karetę reprezentacyjną. „Rzeczpospolita" dowiaduje się, że kareta została zakupiona za 2 tysiące mk. niemieckich i jest podobno bardzo... reprezentacyjna i wcale królewska. Narazie nie będzie ona służyć królowi polskiemu, lecz Emirowi Afganistanu, który prawdopodobnie przyjedzie do Polski.

ZE SWIATA

(×) Rabin — przeorem i żarliwym misjonarzem katolickim.

W czasie świąt Bożego Narodzenia zmarł w Nowym Jorku przeor tamtejszych Benedyktynów, O. Hilarius Rosenfeld, znany na obu półkulach ze swej humanitarnej działalności w czasie wojny światowej.

O. Hilarius Rosenfeld pochodził z słynnej rodziny rabinów węgierskich i sam był rabinem bardzo cenionym i poważanym przez swych współwyznawców.

W 35 roku życia spotkał on dawnego swego przyjaciela, księdza katolickiego i obcowanie z nim wpłynęło do tego stopnia na przekonania religijne rabina, iż zmienił wiarę i wstąpił do zakonu Benedyktynów w Belgji.

Wysłany do Stanów Zjednoczonych, oddał się pracy duchownej i położył wielkie zasługi jako żarliwy misjonarz katolicyzmu.

(×) Dom ze starych gazet.

Pan E. F. Stenman, obywatel miasta Rockport w stanie Massachusetts, ukończył przed paru tygodniami budowę swojego domu, wzniesionego całkowicie ze starych gazet Przeróbka „ordynarnej bibuły" na szlachetny materjał budowlany odbywała się w następujący pod względem technicznym mało skomplikowany sposób. Tuzin starych dzienników — w Ameryce wychodzą one na 16-u do 64-ch stronic— staranie posklejanych, umieszczono w specjalnej prasie hydraulicznej, z której, po upływie kilku dni wychodził zwarty blok, pokryty odpowiednim płynem, czyniącym papier absolutnie nieprzemakalnym. Nad budową domu, powstałego z 80 tysięcy dzienników, pracował p. Stenman, jego żona, oraz ich córka w ciągu pięciu lat. Nie należy lekceważyć gazet, nawet starych....

(×) Radjo sygnalizuje wybuch wulkanu.

Obserwatorjum na Wezuwjuszu stwierdza, że przed mającym nastąpić wybuchem w radjoaparatach odbiorczych pojawiają się silne trzaski i mogą posłużyć zwiedzającym krater, jako sygnały ostrzegawcze. Ogólnie zauważono iż pojawienie się większej ilości plam na słońcu wpływa ujemnie na odbiór radjowy.

Plamy te, nietylko działają na zmiany klimatu, lecz również wywołują na ziemi silne zaburzenia elektro-magnetyczne, niwecząc wysyłane fale radjowe.

(×) Niebezpieczeństwa zatrucia u kobiet.

W zakładach fabrycznych, w których używane są substancje trujące, stwierdzono, iż kobiety podlegają zatruciu o wiele szybciej, niż mężczyźni. Podczas wojny zaobserwowano już w fabrykach amunicji, iż kobiety, pracujące w dziale materjałów wybuchowych, wykazywały objawy zatrucia w dużo silniejszym stopniu od mężczyzn.

Pani Hamilton, doktór medycyny stwierdza, iż w zakładach, w których do roztapiania kauczuku używano benzolu, uległo zatruciu 52 osoby, z tego 40 kobiet. Pani Hamilton dowodzi również na podstawie doświadczeń, iż w niektórych wypadkach kobieta o częściowo zatrutym organiźmie. może trucizną zarazić swoje dzieci.

Jak zwierzęta pomagają ludziom?

Poczciwe krówki dostarczające niefałszowanego mleczka, owieczki, które można strzyc bez protestu z ich strony, kurki produkujące jaja bez względu na ich cenę targową — to fakty gospodarcze, o których nie trzeba wiele mówić.

Człowiek jednakowoż idzie dalej w wyzyskiwaniu zwierząt dla swoich celów. Można przyjąć, że dajmy na to łasiczkę da się wytresować do polowania na szczury i króliki, ale ktoby przypuścił, że tych małych zwierzątek używa się też do zakładania drutów telefonicznych w podziemnych przewodach? Wynalazczość ludzka wymyśliła sobie tutaj doskonały sposób. Oto najpierw człowiek wpuszcza w ową rurę przez którą drut ma być przesunięty — szczura, a za szczurem w tropy łasiczkę. Do łasiczki jest przymocowany cienki drut, który ona bez trudu przeciąga przez rurę. Ten cienki drut służy potem do wciągania grubszego, do którego znowu jest umocowany jeszcze grubszy, tak że ostatecznie można pociągnąć i potężny kabel telefoniczny. Ale pierwszej pracy dokonała poczciwa łasiczka.

Zdarza się częto, że rury służące do drenowania są tak zamulone, iż trzeba oczyszczać je przy pomocy potężnych prądów wody. W mieście Hillsdale była jedna z rur tak dalece zatkana, że nawet woda pod dużem ciśnieniem nie mogła nic na to poradzić. Wówczas pewien sprytny chłopak poradził wsadzić do owej rury błotnego żółwia. Żółw istotnie wykonał swoją pracę, prześwidrował się doskonale przez muł i umożliwił oczyszczenie rury. — Następstwem tej ciekawej próby było, iż miasto „zaangażowało" 12 takich żółwi, ażeby ich używać do tego rodzaju zajęć. Ten gatunek żółwi odznacza się niezwykłą siłą. Są one w stanie zawrócić z drogi łódź, jadącą w szybkiem tempie.

A teraz o słynnym boa constrictorze. Indjanie meksykańscy obłaskawili żyjący tam, niewinny dość zresztą gatunek tego gada i używają go do polowania na szczury. W nieobecności swoich panów olbrzymy te, długości do 12 stóp, bawią się z dziećmi i pilnują domów swoich panów. Można sobie wyobrazić że taki wąż jest istotnie dobrym stróżem domu.

W Wenezueli używa się do strzeżenia owiec zamiast psów — żórawi. Ich panowie są bardzo z nich zadowoleni i wystawiają im jaknajlepsze świadectwo. Odpowiada ta funkcja w zupełności charakterowi żórawia, który ustawicznie myśli o swojem bezpieczeństwie i jest nadzwyczaj ostrożny. Nie pozwala on na żadną walkę w trzodzie, a kto nie nie usłucha wezwania, zostaje ukarany mocnem uderzeniem dzióba. Jeżeli trzodzie grozi niebezpieczeństwo, wówczas żóraw gwałtownym krzykiem woła o pomoc. Naturalnie tylko bardzo młody żóraw da się powoli do tych funkcji zaprawić. Starego żórawia nie da się już wytresować.

Czopki hemorojdalne **A. Gąsieckiego** (z kogutkiem) usuwają ból, krwawienie, swędzenie, pieczenie, zmiejszają guzy (żylaki). Sprzedają apteki i składy apteczne

NA KURSACH HANDLOWYCH R. GERMAN-SZUMACHEROWEJ od półrocz. szkol. rozpoczyna się

4-ch miesięczny Kurs Buchalterji

(wykłady indywidualne krócej)

Kancelarja: ul. Dąbrowskiego Nr. 54 mieszk. 5, II p. front.

Tamże szkoła pisania na maszynach. Uczy również na maszynach do liczenia (arytmometrach)

— „GŁOS LITERACKI".

„Głos Literacki" organ młodzieży poetyckiej w Polsce — ukazał się jako Nr. 2. Młode to pismo, występujące z wyraźnem obliczem swej idei — wnosi do literatury rodzimej nowy pierwiastek twórczości: zagadnienie społeczne w poezji. W nr. 2 spotykamy obok barwnych wierszy Maliszewskiego, Łotockiego, Alabandy, Gałczyńskiego i innych — także ciekawy artykuł o „Elegjach" Żeromskiego pióra J. Jodłowskiego, artykuł o literaturze jugosłowiańskiej, o Sfetfie oraz szereg aktualnych rozbiorów krytycznych. Żywą jest również nowela St. Rżewskiego pt. „Katastrofa". Pismo zasługujące ze wszech miar na poparcie.

Adres Redakcji: Warszawa, ul. Nowy-Świat 69. Prenumerata mies. wynosi 1,50 złotych.

Sprawozdanie

z Wieczornicy tanecznej na rzecz L.O.P.P. która się odbyła dnia 14-go stycznia r. b. w Częstochowie.

PRZYCHÓD.

Ze sprzedaży biletów wejściow.		Zł. 704,—
„ „ znaczków L.O.P.P. (1,05 cent. fr.)		„ 212,10
Ze sprzedaży parasolek i serpentyn (netto)		„ 50,—
Ofiarowali na rzecz L. O. P. P.		
pp. Dyrektor. Masłowscy	zł. 10	
p. Inż. Karpf	„ 10	
p. Leon Rychter	„ 10	
p. Kazimierz Nehring	„ 15	
p. Dr. Wasilewski	„ 4	
pp. Dyrekt. Niedomańscy	„ 8	
p. Jan Klich	„ 50	„ 107,—
		Zł. 1,073,10

ROZCHÓD.

Za wynajęcie sali	Zł. 150,—
Za orkiestrę wojskową	„ 120,—
dekoracja sali, froterka i inne	„ 79,—
ogłoszenia, zaproszenia, bilety i różne drobne wydatki	„ 93,70
	Zł 442,70
Czysty zysk	Zł. 630,40

Częstochowa, 19 stycznia 1928 roku.

POWIATOWY KOMITET LIGI OBRONY POWIETRZNEJ PAŃSTWA

KALENDARZE NA 1928 r.

Książki buchalteryjne

OZDOBY KOTYLJONOWE, CZAPKI, MASKI, PARASOLKI, SERPENTINY, KONFETTI, PIŁKI, BALONIKI, i. t. p. ZAPROSZENIA i KARNECIKI

wszelkie materjały pisemne i rysunkowe

POLECA:

SKLEP „GOŃCA" II-ga ALEJA Nr. 26 TELEFON Nr. 50

Największy wybór!

Obejrzenie i sprawdzenie cen przedmiotów nie obowiązuje do kupna

CENY UMIARKOWANE. OBSŁUGA UPRZEJMA.

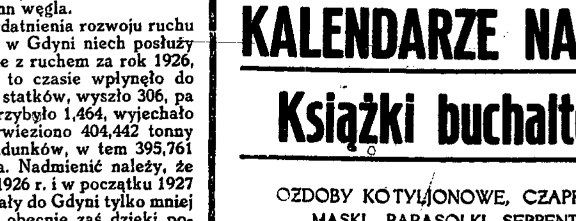

Reklama jest dźwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klijentelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim" najpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! Ceny prenumeraty i ogłoszeń na 1 kolumnie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. | **Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie.**

Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez podanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI. Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego".